

med Slovenci: *Zuljan* (furl. *Zuliàn, Giuliano*), *Zorzut* (furl. *Zorzùtt, Zorz, Jurčič*), *Anzelin* (furl. *Anzulin*); ž ima zgoraj omenjeni *Žvanut*.

Konci svojega spisa je podal izdatelj tudi nekaj opomenj o oblikah krstnih imen, ki se nahajajo v našem rokopisu (234—235). Na priimke se ni oziral, škoda; morda bi ne bil potem v uvodu napisal meni popolnoma nedoumnega stavka, da naš rokopis obsega »Donationen und Stiftungen des einheimischen Adels« (193^{4, 5}) in pa (»Stiftungen verschiedener Adelliger« (193^{18, 19}). Iz česa neki je moči sklepati, da so bili v našem spomeniku imenovani ustanovniki plemeniti? Ako izvzamem morda v VI. 5. in XI. 2 imenovani osebi »*maria domina bi chchi d mōri*«, »*Dona Crifna*«, bili so pač vsi drugi ustanovniki navadni kmetje, podložniki raznih graščin. Da so si za dušo nekaj morda ne ravno prihranili, ali vendar volili, temu se pač ne more čuditi, kedor pozna pobožnost našega kmeta in njegovo skrb za večnost. Črnjevo samo je po Pironi še v prejšnjem stoletju spadalo pod sodno oblast braško (Brazza, Brazzaco pri Morluzzu na jugu od Glemone in blizu v sredi na zapadu od črte Trečežim-Videm). Kakó je bilo v petnajstem stoletju, to preiskovati prepuščam zgodovinarjem.

(Konec prihodnjič.)

Dr. K. Štrekelj.

L I S T E K.

† **Dr. Fr. Skofič.** Zopet moramo zabeležiti izgubo vrlega prijatelja in sodelavca našemu listu, *dr. Fr. Skofiča*, okrajnega sodnika v Škofji Loki, ki je po dolgem bolehanju umrl dne 7. m. m. Pokojnik je bil porojen leta 1847. v Ljubljani, studiral v Ljubljani, pozneje na Dunaji, dosegel ondu doktorat, nató pa praktical pri sodišči ljubljanskem in novomeškem. Nekaj časa je bil sodni pristav v Kostanjevici, potem sodnik v Mokronogu in od leta 1886. sodnik v Škofji Loki. — »Ljubljanski Zvon« je poleg nekaterih manjših spisov leta 1886. priobčil iz njega peresa zanimljivo dramo v petih dejanjih, naslovljeno »Gospod s Preseka«, in še nedavno smo prejeli od njega veselo igro v jednem dejanju »Marie«, katero pa smo morali zaradi nedostatnega prostora odložiti za jedno prihodnjih števil. Tudi sicer je rad podpiral našo književnost in priobčeval poljudno pisane pravniške stvari v knjigah »Družbe sv. Mohorja«, strogo znanstvene pa v »Slov. Pravniku«. Dr. Skofič je bil blaga duša, vesten uradnik in odličen rodoljub; žal, da je umrl v najlepši dóbi, ko bi bil lahko še mnogo koristil svojemu národu, bodisi v leposlovni, bodisi v strokovni pravdoznanski književnosti. Vse svoje imenje je ostavil »Družbi sv. Cirila in Metoda«. Lahka bodi zemlja plemenitemu móžu!

Zabavna knjižnica za slovensko mladino. Gospod *Anton Kosi*, učitelj v Središči, izdal je že drugi zvezek te knjižnice, o kateri smo ob svojem času govorili nekoliko obširneje. Jako nas je razveselilo, da se drugi zvezek v jezikovnem oziru s ó s e b n o odlikuje od prvega zvezka, zakaj do malega se bere prav gladko in je tudi v obče pisan v pravilnem jeziku. Ker mu je poleg tega vsebina maogovrstna in zanimljiva, bode se

»Zabavna knjižnica« brez dvojbe hitro omilila naši mladini. Cena zvezku je 15 kr. Zasluznemu podjetju g. Kosija želimo najlepšega uspeha.

Krajčeva »Národna biblioteka« prinaša v svojem 43. snopiči prevod Sofoklejeve drame »Edip na Kolonu«, katerega je oskrbel g. prof. R. Perušek, v 44. in 45. snopiči pa nadaljevanje Sienkowiczovega zgodovinskega romana »Z ognjem i mečem«, kateri je začel v prevodu Podravskega izhajati v 42. snopiči. — »Edip na Kolonu« obseza poleg pripomenka črtice o življenji in pesniški znamenitosti Sofoklejevi, uvod k njega »Edipu na Kolonu«. potem dramo samo v jako lepi slovenski besedi, končno pa nekatere opomnje k tekstu in slovarček menj navadnih besed in oblikov. Prevod prof. Peruška je znamenit pojav naše prevodne književnosti, in toplo ga priporočamo vsem, ki se zanimajo za sloveče delo grškega tragika. Cena 15 kr. — O prevodu poljskega romana izpregovorimo o priliki, ko bode dovršen. 44. in 45. zvezek, s katerima se končuje prvi del, staneta skupaj 30 kr.

»Pedagogiški letnik«, katerega izdaja in zalaga »Pedagogiško društvo« v Krškem, ima v svojem 5. letu to-le vsebino: Fr. Gabršek: Jana Amosa Komenskega: I. Šola v igri (IV. del). II. Kako pregnati lenobo iz šol. Prevel in uvod dolal. — Ivan Lapajne: Simon Rudmaš, koroški šolnik in domoljub. — Jos. Bezljaj: Jednostavni predmeti iz stavbarstva in strojstva. Spisal Kar. Hesky. — J. B.: Kotomerstvo. —: Iz norimberške risarske izložbe l. 1890. — I. L.: Pogled na pedagogiško polje l. 1891. — Marija Michl: Statistiški pregled ljudskega šolstva v Avstriji l. 1890. — Poročilo o »Prvi slovenski stalni učilski razstavi« Pedagogiškega društva v Krškem. — Fr. Gabršek: Poročilo o delovanji »Pedagogiškega društva« l. 1891. — Vabilo. — Iz tega pregleda se že vidi, kakó raznovrstne spise obseza najnovejši proizvod pedagoške naše književnosti. Marljivi odbor »Pedagogiškega društva«, oziroma njega predsednik in urednik »Pedagogiškega letnika«, g. Fr. Gabršek, vreden je vsestranske podpore, in zato je res želeli, da se slovensko občinstvo odzove vabilu, ponatisnjenemu v denašnji številki našega lista.

Hoffmannove povesti. V založništvu Janeza Giontinija v Ljubljani so izšle štiri Hoffmannove povesti za mladino, in sicer: »Bog pomaga«, »Peter Prostak«, »Kar Bog stori«, vse prav storí in »Kakó vzgaja usoda«. Vsak zvezek je okrašen s štirimi jeklorezi, prav takimi, kakeršne ima dotični nemški izvirnik. — Vsekakor je bila dobra misel, da se je g. Giontini namenil zaporedoma izdajati znane in mladini splošno omiljene knjižice nemškega pripovedovalca, kolikor jih je namreč dopuščenih po avstrijskih šolah, in zato smo popolnoma prepričani, da jih bode naša mladina prebirala prav takó slastno, kakor se po nemških krajih prebirajo izvirniki. Cena vsaki trdo vezani knjižici je 40 kr., vsi štirje zvezki pa se dobivajo s poštnino vred za 1 gl. 70 kr. Slovenskim roditeljem in našim šolarskim knjižnicam jih priporočamo kár najtopleje.

O metodiškem pouku nemščine v I. in II. razredu slovensko-utrakvištskih gimnazij. Takó se imenuje korenita vzgojeslovna razprava, katero je priobčil g. prof. A. Štritof v izvestji c. k. nižje gimnazije ljubljanske. Razprava obseza 21 strani velike osmerke, ima na čelu geslo: Praecepta pauca, exercitatio multa in se deli v uvod in v štiri poglavja s temi naslovi: I. Obseg učne vsebine, II. Sintetiška ali analitiška metoda? Slovnica ali čitanka? III. Temeljna vodila analitiške metode v luči dušeslovja, IV. Didaktiške stopinje pouka. To je prvi del ali teoretiška razprava. Drugi del (praktiški vzgled nemškega pouka) obeta g. pisatelj za izvestje prihodnjega leta. — V uvodu poudarja gospod pisatelj potrebo metodiških razprav, primerjajoč jih stavbinskim načrtom. Pouk je duševno zidanje, pouku treba kakor stavbarju načrta, in baš metodiške razprave hočejo prispevati, da se stavbinski načrt za duševno zidanje izboljša in takó olajša po-